

ДІЛО

Виходить щодня рано
крім понеділків.

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**

Львів, Ринок 10., П. пов.

Ковто почт. ш. 26.726.

Адреса тел. „Діло—Львів“.

Число телефонів 565.

Рукописів
редакції не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місячно 3.60 К.

чвертьрічно 10—

піврічно 20—

щорічно 40—

у Львові (без доставки):

місячно 3— К.

чвертьрічно 9—

піврічно 18—

щорічно 36—

в Німеччині:

піврічно 20— М.

щорічно 40—

За зміну адреси
платить ся 50 с.

Ціна оголошень:

Строчка п'ятиднів, з двох частин
або її місце 60 с. з відставкою
1 К. в оголошенні 1-го дня, в редакційній частині перед або по настанні
2 К. Невдоволя 2 К. Сплата
товстак друком подвійно. Оголошення
на суботу і неділю подвійно.

Одн. примірник коштує
у Львові 12 с.
на провінції 14 с.

Видав: Видавничча Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Українська республіка і мирові переговори.

Українська Центральна Рада бере участь в мирових переговорах.

Львів, 7. грудня 1917.

З-над кордону доносять нам:

В справі мирової акції Українська Центральна Рада прийняла отсе рішення:

В імені української республіки Українська Центральна Рада вважає за потрібне вступити в переговори про завізвене оружя. В сій цілі встановлюється:

- 1) Вислати заступників Генерального Секретаріату української республіки на південно-західний і ромунський фронт в цілі веденя переговорів про завізвене оружя.
- 2) Звернути ся зараз в імені української республіки як до союзних так і до неприятельських держав з предложенем розпочати мирові переговори, про що рівночасно повідомляють ся неутральні держави, Раді народних комісарів і правительства республік російської федерації. Рівночасно приступає Українська Центральна Рада до виробленя конкретної мирової програми, щоби предложити її від української республіки як підставу мирових переговорів як народам Росії, так також союзним і неприятельським державам.

Отсе відомість свідчить, що Українська Центральна Рада зробила знов один крок наперед на шляху твореня української державности. Вступляючи в мирові переговори, українська республіка виступила як суверенна держава супроти заграниці. Сей крок мусить потягнути за собою важні консеквенції для міжнародно-правного становища української республіки.

Супроти інших частин бувшої російської імперії виступає українська республіка як держава, що хоче оставати в федерації з іншими державами, які утворюють ся з частин тої імперії. Рівночасно супроти заграниці виступила українська республіка як суверенна держава, яка самостійно рішає заграничні справи.

В теперішних союзних державах (Німеччина, Швайцарія, Злучені Держави) і союзних держав (Австро-Угорщина) не бачимо вірши, який можна би приложити до висше означеного становища української республіки. Всі вчислені держави мають соільне те, що заграничну політику ведуть не окремі складові часті, тільки цілість. Одначе творить ся нове жите і мусять знайти ся для нього нові форми. Теперішнє становище української республіки супроти заграниці пригадує становище держави Хмельницького, яка також мала безпосередні зносини з заграницею. Наваяючи до сєї історичної традиції, теперішня українська республіка знайде очевидно потрібні форми, щоби з одного боку вдержати федерацію республік на території бувшої царської імперії, а з другого вдержати свою державну суверенність як в тій федерації, так і супроти заграниці. Можна собі представити справу так, що Україна буде мати власного міністра заграничних справ, власне заступництво в інших державах; згідність заграничної політики України й інших держав федерації буде внутрішньою справою цілої федерації.

Так треба собі представити міжнародно-правне становище української республіки, бо трудно допустити, щоби вона, заневаши в мирових переговорах становище суверенної держави, описав того становища зрешта ся.

Яке становище займе українська республіка в мирових переговорах? На се питане можемо в загальних рисах відповісти на основі тих даних, які доходили до нас доси про становище Української Центральної Ради в справі мира.

Українська Центральна Рада при кожній нагоді заявляла ся за ісганий миром, заключеним без анексії і контрибуцій на основі самозначеня народів. Без анексії і контрибуцій значить, що ніяка з воюючих держав не має присвоїти собі взятої території, а також ніяка не має платити иншій воєнним коштів. Але не свачає се мира на основі status quo ante. Щоби усунути причини будучих війн, мир на думку Української Центральної Ради повинен відіснати право самоозначеня народів, отже кожний народ повинен сам рішати про свою долю,

ніякий народ не повинен бути насильно відданий під чуже панованє, ніяка часть народу не повинна бути насильно відірвана від свого пня. Коли сей принцип запанує в міжнародних відносинах і стане основою міжнародного права, тоді ведене війни стане в великій мірі безцелюметовим.

Українська Центральна Рада, домагаючи ся від самого початку своєї діяльности участі українських представників у мирових переговорах, усе зазначувала, що Україна має в сїм найбільшій життєвий інтерес, бо на мировім конгресі буде рішати ся також справа українських земель.

В сій справі Українська Центральна Рада все заявляла, що стоїть на становищі, яке природно випливає з праза самоозначеня народів:

На сїм становищі буде стояти очевидно правительство української республіки в мирових переговорах.

Ваги сього для цілого українського народу не потребуємо вьяснити. Доля українського народу, внаходити-меть ся на мировім конгресі в українських руках.

Десять днів перемиря.

Відень, 6. ерудня 1917.

Урядово оголошують в звідомленю про східний фронт:

Повновласні заступники найвисших управ армії Німеччини, Австро-Угорщини, Болгарії і Туреччини заключили з повновласниками Росії для фронтів від Балтики до Чорного Моря, як також для турецько-російських фронтів в Азії перемире на час від 7. грудня 12. год. в полудне до 17. грудня 12. год. в полудне. Переговори в цілі переведеня завізвене оружя ведуть ся далі.

З делегаційних комісій.

В угорській комісії для заграничних справ.

(Ткб.) Відень, 6. грудня 1917.

На засіданю комісії заграничних справ угорської делегації вела ся далі дискусія над бюджетом міністерства заграничних справ. Референт Наді поставив вьнесене приняти ехрзозе міністра заграничних справ, висказати довіре до його політики, головню до його мирових змагань й признанє для вьясненя клича, киненого

про самоозначенє народів, головню супроти змагань Чехів.

Міністер заграничних справ гр. Чернін повідомив делегатів про 10 днівнє завізвене оружя у Росії, почім дел. Барта залитав міністра що до справи влученя Польського Королівства до групи центральных держав, як також в який спосіб се станеть ся.

Гр. Юлій Андраші порушив в своїй бєбіді польську справу, яку назвав найважнішою серед мирових питань. Бєсідник заявляє передовім, що о скільки Польща в який небудь спосіб мала би бути прилучена до австро-угорської держави, то правню державна сторона сего прилученя не належить перед форум делегацій, а про те рішадіби правительства австрійського і угорського. Колиб та справа мала стати ся предметом дискусії, застерігає собі бєсідник право голосу, а тепер зазначає, що зі становища заграничної політики вважав би за відповідне, щоби Польща могла бути введена сталою організацією в певні відносини до монархії. Цілковита незалежність Польщі булаб небезпечною для самої Польщі, для нас і для Німеччини. Мала Конгресова Польща не є в теперішних часах здібна творити самостійну державу.

Польща волила би бути злучена з Австро-Угорщиною чим з Німеччиною, бо звісні є німецько-польські антагонізми, а нема таких противенств між Поляками й Австро-Угорщиною.

Бєсідник домагаєть ся Вальони з італійських рук. Перед освободженем Вальони не можемо віддати Італіїям освободженних теренів.

Гр. Мих. Каролі домагаєть ся, щоби, о скільки біжучі kwestії не вьяснять ся, делегації остали в перманенції. Що до відповіді міністра заграничних справ зазначає, що не є ясно, яке становище в заграничній політиці займе міністер супроти Ромулі. В польській справі годить ся бєсідник з поглядами гр. Андраші, однак думает, що ехрзозе міністра в тій точці неясне. Бєсідник тішия ся би, колиб Польща, Угорщина та Австрія були сполучені персональною унією, чим колиб мала бути прилучена до Австро-Угорщини, котра як така не існує.

Гр. Тіса заявляє, що російська революція полагодила питанє порішеня польської справи, бо вийшла з основи, яка сама собою признає самостійність російської Польщі. Угорщина полише польському народови таке рішенє про його долю, що він приступить до союзу з монархією й тревалої солідарности що до заграничної політики. Персональна унія і дуалізм не творять противенств.

Далі промовляв гр. Чернін, який в відповіді на порушені в дискусії питання заявив:

Ми є одної думки з Німеччиною, есперті так для нас як і для Німеччини на підставі оборонної війни, але не можемо забувати, що ми находиме ся в ліпшій положеню, бо маємо цілу свою територію в своїх руках, підчас коли німецькі колонії є в руках неприятели. Річ природна, що Німеччина не схоче та не може зрєзигувати з колоній. Бєсідник знає, що його виводи неодоного не переконали та що можна йому закинути, що його політика стремить на ремінци Німеччини до дальшої війни. На такий закид відповідає рішучо: Ні! В нинішній війні боремо ся в обороні Німеччини так само, як Німеччина в нашій обороні. Під тим оглядом нема границі. Боротьба за Ельзас і Льотарингію є та сьма, що боротьба за Львів і Трієст. Не знаю ніякої ріжницї між Штрасбургом і Трієстом. Коли зайде потреба, будемо бороти ся разом з нашим союзником на інших фронтах. Що до Італії, міністер заявляє, що коли Італії будуть далі вести легководушну війну, то в будучности одержать за се гірший мир. Се завдачуємо нашим хоробрим війскам й нашим краям.

Відповідаючи на дальші питання, заявляє міністер, що є можливо, що Америка виповість війну Австро-Угорщині. Колиб се стало ся, то мимо сего не змінить ся факт висліду війни. Вказує на послєдне письмо Вільсона, в яким сльідно зміну його постановленя що до внутрішнього положеня Австро-Угорщини.

Читайте! Підписуйте!

Внесок, який в видрукований в нинішнім числі „Діло“ про об'єднання на життє в сполучі в VII. воєнною позичкою в

Карпаті

Львів, Русьна 18. I. пов.

Відтак міністер обговорював широко кинений ключ про самоодане народів Австрії. Ключ сей вислукує антант для своїх цілей та мішає ся у внутрішні справи Австро Угорщини й бажає, аби ті справи підано чи то європейській кофеденції, чи публіцистови. Народи монархії вжуть гнокувати се право самоодане чєрез конституційні ураженя в границях держави і можуть угрєвдїльнїти свої відносини.

В віснєвій комісії австрійської делегації.

Військова комісія австрійської делегації відбула засіданє під проводом д-ра Германна. Міністер війни виголосив експозє й підніс, що не може тут всего висказати й представити, а є готов дати дальші гиснєня в субкомітеті. До вибраного субкомітету для справ військових достав крім трьох референтів авіашов д-р Бидже й О-вич, звичайним референтом вибрано п. Фрайслєра, надзвичайним бар Мендсдорфа, референтом бюджету маршалка н. Шлегля.

П. Габерман спитав, чи міністер хоче повідомити делегатів про стан переговорів в справі завішення оружя. Міністер відповів, що на разі не може вклати його просьби. Коли тільки справа буде успішно полагоджена, повідомить делегатів.

Міністер війни у відповіди на запит п. Заградніка заявив, що при ревізії дзвонів міністерство поручило мати огляд на почування населєня, не рекарювати давонів, які мають історичну вартість. В-тім напрямі будуть ще раз видані точні приписи. Впрочім зі здобутих об'єктів буде стільки металу, що ревізії дзвонів не будуть вже потрібні.

Контрадмірал Родлер предложив своє експозє.

Речєнець слїдуєчого засіданя буде письменно оголошений; правдоподібно відбудеть ся воно з кінцем слїдуєчого тижня.

З боснійської комісії.

В боснійській комісії делегації виголосив експозє спільний міністер фінансів Буріян.

Засіданє У. П. Р.

Відень, 4 грудня 1917.

У. П. Р. постановила на нинішнім засіданєю оголосити ось яку заяву:

У. П. Р. мусить переловсім застерігти ся перед тим, щоб їй воесім безосновно підсвано намір — виданнє спільно з Чехами і Рївд. Славянами комунікатом з нагоди неточної передачі тексту російського предложєня на перемирє першкідити мировим переговорам в Росією. Ін-ситуацію сю У. П. Р. як найрїшучїше відкидає. У. П. Р. підписала той комунікат тому, що вона не може дїсп-стити, щобі принїят ся до

означєня народів принїжено до рівня фрази без практичного значїня під претєкстом, що національне питанє в Австрії будім то вже розвїзанє. До сього не може У. П. Р. тим більше допустити, що саме право українського народу на самооданє загрожено і нарушено актом 5. падолиста 1916, а потім намірами, ви-явленими в берлінських переговорах, на прилучєнє Східної Галичини й інших українських областей до будучої польської держави.

Далї висловлює У. П. Р. свій найглибший жалї, що при доконанїм 3. с. м. виборі членів заграничної комісії австрійської делегації наслідком становища німєцьких мішанських партій не допущєно заступника 3 1/2 мїліонів галицьких Українців і голову У. П. Рєпрезєнтації. В сїм неможливим до випраданя поведєнєм бачить У. П. Р. акт національного насильства і очевидно намір виключити незалежне українське заступництво в сїм великим історичним моменті від участі в позїтично найважнїшій комісії делегації. Повєдєнє більшовиї делегації тим більше кидать ся в очі, що українські заступники Галичини, в котрій мешкає ввїш 9/10 всіх австрійських Українців, звєсїди мали представника в загаданій комісії. Супроти сього мусимо відмовити вибраному делегатови Буковини п. М. Васидькови права промовляти іменєм українського народу і тої часті українського народу Буковини, котрої посол рївнож належить до складу У. П. Р.

Міністер війни про положєнє.

В угорській делегації виголосив міністер війни Штегер Шгайнер експозє, в яким згадав передовсім про упавших героїв і перєслав привіт арміям, які стоять в полї. Ослїя вказав міністер на недостачі, які з початком вїни виявили ся в озруженю армії, особливо артилерії. Пїсля другої російської офєнзиви почала ся масова праця і криза оборона.

У своїй промові вказує дальше міністер на те, що загалом число увльєчених від служби війскової вносіть все ще і пів мїліона людий. Бєсїдник з признанєм висказує ся про дїрність і обовязковість офїцерів активних і резервових та про повну посвятї діяльність санїтарної служби. Ослїя обговорював зарядженя, видані в справі уживаня воєнних бранців, яких число вносіть нинї 10 000 офїцерів, один і три четвєрті мїліона жєвнїрів. Що до демобїлізації заявив міністер, що війскові інтереси будуть мусїти уступити на другий план, щобі можна заспокоїти господарські потреби, викликані конєчнїстю відбудови господарства.

Міністер закїнчїла вою промову ствердженєм, що завдяки подвїгам славної армії і маринарк та жертвам населєня стоять нинї австро-

угорські війська на всіх фронтах на терені неприятельській. Міністер згадає про союзників і підчеркує конєчність витримати дальше аж до осїгненя наміреної цілі. Завданям міністра є вдержати боєву силу армії.

Щобі словити те завданє, мусить міністер опертї ся на всіх верствах населєня. Міністер переконаний, що всі чинники й на дальше будуть змагаєти до тої цілі, якою є вдержанє величї і сили могучої Австро Угорщини.

Промову міністра принїяли делегати оллєсками і окликами: Еїсен!

Ослїя рїд делегатів євернув ся до міністерства з запитанєм. Між иншими член Палати вельмож Хоррін з огляду на промову, вгєлошенї в австрійській Палаті посаб, яких цїль є вменшаня заслуги угорських війск в тенденційній спосіб домагав ся від міністра пояснєнє, в яким відкошено остане рекрутаци армії на Угорщині до рекрутаци армії в Австрії, в якїм відношеню стоять втрати в людях на Угорщині до втрат в людях в Австрії, та яке є вдішенє ранєних і взятих в полон.

Міністер війни заявляє, що дасть делегатови Хорїнови відповідь щє йно пїсля одержаня подрїбних дат, але тепєр вже може він ствердити, що наведені пос. Єжабком дати не опирають ся на урядових жєрєлах, даних тому послови в Йсковою управєю. Нинї вже може міністер заявити, що число жєвнїрів в угорських країв є рєлятивно більше від числа жєвнїрів в Австрії, чєго причиною є очевидно ділава фізична здібність людий, покликаних до війск, головнєю вломїж рїльничого населєня на Угорщині і в Хорватї.

З парламентарної комісії для відбудови.

Бєзупспїшні переговори з Угорщиною. Нєважнїсть коментарів до закона про воєнні чинїтьби. Субкомітет для вироблєня закона про воєнні шмоди.

ВІДЕНЬ. (Таб.) На засіданю комісії відбудови крєю почала ся дискусія над внесєнєм д-ра Левєнштайна в справі примїненя закона про воєнні чинїтьби і про заплату воєнних шкід. Представники правитєльства дали пояснєня про так звані коментарї, видані до закона і подали доповідом, що правитєльство рїшило почати переговори з угорським правитєльством в справі заплати воєнних шкід із спільних фондів одначе досї ті переговори не видали позїтивного успїху.

Комісія принїяла вчєнє д-ра Левєнштайна, який заявив, що на погляд комісії коментарї, додані до закона про воєнні чинїтьби, звїнають в богатоох точках сам закон, що отже, коли закон ухвалєно в дєржї конституційній, то

„Недовірчивий мужик“.

Се зворот, який в огрєченї кидать ся часто від адресою сєлянських і маломішанських мас. Зворот сей опертий на дійсности а вона болюча і часто тяжкою перепоною в праці над народними масами на всіх полях національного житя. Дїйсність та у одних видикає огрєченє, у другїх саме сконстатованє факту з zakresєю іронї, а у инших ще жалє, що історія і обставини, серед яких живе наш нарід, так звїхнули душу нашого сєлянина, що він недовірчивий навіть там, де ся недовірчивість шкодить йому самєму.

Вглубившись однак в сей зворот, в аналізу важнїй в примїненєм до практичного житя, пошукавши за жєрєлами сей „мужничкої недовірчивости“, то приходить ся сконстатовати, що ся недовірчивість мужичка нічо иншого, як конєчна конєквенція обставин, серед яких живе сєлянин, конєквенція „хлопської лєгкоти“.

Помїнувши се, що наш нарід оскукуваний все і всіма, як виказує історія, тими чинниками, які стоять поза народами, але часто оскукуваний і тими, котрі поставили собі за цїль працювати над народом і для народу, і котрі кроєю і коєстю належать до него.

Вистарчїть приглянути ся вського рода вічам і зборам. Ініціатори тих же, щобі осягнути свою цїль при помочи сєлянських мас, впливають на ті маси гонїми бесїдами, пустими обітницями, в котрих від йснєнє самї не вірять. Сюдїть в трибуни бесїдник за бесїдником з усміхеним виразом лиця, а що говорив проти свого, часто, переконання, видко з рєчю, яку сей час в жєртєбнїм тонї почав з другим інтелїгентом. Гра на чувствлах і серцях мас. Цїль осягнєнє, котра була би певно осягнєна і без тих

високспарних обітниць. Час минєє і показує ся, що ті обітницї не словитуть ся, що мужика обдурєно може не зі злоби, але з невірности. Та віра у нашого мужика дуже велика. Подібна історія повторять ся і раз і другий, і тільки раз, доки сей мужик не зробить ся цілком пасивним, перестанє брати участь в згромадженях, де його обдурюють, хоч цїлком не здобудеть ся на активний протєст, щоб його уважєно за людину, а не за що иншого!

А нашї тов-риства, організації, котрі всі носять марку кооперації, що дїють ся в них?

— Се кооперації лиш на зєвр, внутрїні.

Се є діла поодиноких людий і лиш так довго розвивають ся, як довго дотична людина веде ту організацію. Всї прочі члєни се люди пасивні або несвідомє втягнєна маса, при помочи рїзних средств, котра не партиципує в житю організації. Витарчїть, щобі дотична одиниця усунула ся, а вже цїла організація паде, або лиш рєгє його ехтерно існує. Де причина?

— Якраз в тїм, що члєни не знають ні цїлі, ні средств, не інтерєсують ся в провід не задає собі труду зробити з члєнів дійсних коопєраторів, щобі на нїх опертї житє організації. Так воно дєть ся майже на всіх полях нашого національного житя. Вгїгаєть ся маси хилєвеними обітницями, грою на чувствлах і нервах, а розумїє рїчи — се рїч другорядна.

Та ще пів бди, коли в тих організаціях не завважєно житєві інтерєси мас.

Гляньмо на нашї молодї організації, котрих цїль: інтерєс. Як такі, вони лиш коопєративні. Тай тут лиш назва кооперації. Щобі осягнути цїль при помочи мас, втягаєть ся ті маси обітцями зиску. Потрїбний грїш, чи порука, втягаєть ся загал, обіщєть ся зиски, словом представляєть ся лишє добрі, позїтивні сторони до-

тичної кооперації, а скриваєть ся негативні. Не даєть ся можности заїнтерєсувати ся члєнам, а знов все спочиває в руках одиниць. Мужик не свїдомо стає члєном. Під впливом падаких промов, обітниць свїтлого інтерєсу на питанє: „Годїте ся?“ — „Так!“ — звучуть відповідь, стїгаєть ся удїля, а мужик, як не знає, так не знає: що, де, як, коли.

Нєсовієнє поступованє одиниць, або брак довідю, стїгає кризу. Організація паде! Доходїть се до відомо члєнів, вони спїшать вже не до зарїбок, а до ті уади. Показуємо, що не лиш не дістанє своїх грошїй, але ще додлатїть. Ходить мужик за панам, котрі обіцявали, забрали гроші, а ті уникать його. І він з власної практикї пізнає тоді вже і негативні сторони кооперації, котрі перед тим захрипєли перед ним несовієсно. Лиш несовієсним посгубо ванєм се мож назвати, б) коли відкрїлює ся всі сторони кооперації мужиков, так він або приступав би, або, що лєвнїше, приступав би, але як свїдомий члєн, слїзно би житє коопєрації заангажованї своїми житєвеними інтерєсами і був би на все приготований, не гратя би віри в слова і добрі наміри провідників.

А спосіб говорєннє, і поступованє нашого інтелїгенції з мужиком, чи може на загал инший, як спосіб уживаний на зборах і в організації? — Ні! подібний цілковито. Інтелїгент приєх бачити в мужиков дорослу дїтину, а котрою годї говорити так, як в собі рїзняє, зрїлим інтелїгентом. Він приєх показувати мужикови лиш манячу „червону краску“, обіщєвати, закритати дійсність, мов дїтинї, котра не в силї розумїти дорослих, словом, піддурювати мужика, не зі злоби, але з приєчїми намірами. Мовби мужик неспосібний до иншого трактованнє, а се воєгєт ся говорити популярно.

КОЖДИЙ ПЕРЕДПЛАТНИК „ДІЛА“

має наш внесок у своїх руках, тож просимо його виконати і враз з зачетом грошей переслати до

Д. К. Австрійського військового фонду для вдів і сиріт у Львові, Словацького 16.

і його зміни мусять бути перевезені в той сам спосіб і тому коментарі не мають ніякої правної сили.

Оскільки вибрано субкомітет з 8 членів для наряду над пропозицією закону в справі обвачення і заплати воєнних шкід. Комісія ухвалила висловити свій правний погляд, що заплата воєнних шкід обов'язує спільно Австрію і Угорщину. До субкомітету увійшли між іншими пп.: Кость Левницький, Лукашевич і Левенштайн.

Важні наради в Берліні.

БЕРЛІН (Ткб). Гінденбург і Людендорф прибули до Берліна на конференцію з державним канцлером Гертлінгом.

Естонська республіка.

КОПЕНГАГЕН (Ткб). Berlinske Tidende доносить з Гапаганда: Естонський сейм ринув скликати конститунту, якій пропозити ухвалу утворення самостійної естонської держави. Сейм ухвалив також, що найвища власть остас тепер в його руках.

НОВИНКИ

Львів, 7 грудня 1917.

— Канцелярський стиль урядових писем став слабий його владним. Ми одержали такий документ „грамотности“: „Ч... Д.пись. — По оголошенню убігання ся на спорожнену парохію в... з прилуч... деканату... ц. к. староства повітового... в речинці до убігання ся на тую парохію визначені, із числа убігачів собі прошення Нам предложивших, аби виглядному Колятору в цілі отримання презентційної грамоти предложені були, на підставі попереднього оцінення до ті парохії найбільше способні: I., II., III. (терно) I.... 2.... 3.... 4.... 5.... (спис кандидатів) і до того душчастирста способних уважавши, тижже П. П. Патрон... і Колятор... реченої парохії для получения і суди впрот, або через дотичний Уряд деканальний надіслана презентційної грамоти, сям пизьмом представляєм і завваляєм. Станиславів, дня... 191...“ І се писмо єпископа реформатора канцелярії? Се справді ганьба!

— В справі різдвних відпусток для жінок. З Красної Канцелярії безплатної правної поради товариства „Просвіта“ і „Сільський Господар“ доносять нам: Началька військова управа порушила розпорядком з 3. грудня 1917 р. своїм

Особливо тепер, де тільки питань ставляє селянин, переважно в справах економічних, дасть ся йому відповіди обдуржуючі, а се часто в тім шло, щоб стягнути його до організації обітничі не сповняють ся, праця, за яку побрало ся „поперте“ від мужика не принесла йому хісна, і він робить жест рукою: „І ті обманули“, і стає не довірчивим мужиком.

Так на загаль поступать ся в мужиком, так його виховуєт ся.

Чи сей спосіб веде до цілі? — Се спосіб корисний і добрий для тих, котрі хотять бути демагогами, хотять осягнути хвилює шль, а обояні їм наслідки демагогічної праці. Поверховність, гра на нервах товпи, підкурюване, може удержатись лиш змилево, а ся метода осуду гідна, коли масть ся за цілі виховати карі народні кадри.

І се правда, що мужик се доросла дитина загально, у котрої і брак образована ширшого і укультуризована, а однак се дитина, котра має на спількі вроджені інтелігенції, що в'юміє зрозуміти і тяжкі проблеми, загланути і страшний дійсности в очі, зрозуміти трагедію, яку часто уряджують нашому народови вороги, а лиш треба зрозуміти і в якбюві вести його в ті річи.

Демагогія, поверховність і підкурюване хоч не забне, але як кажець ся з конечности принесе нам злидеві суцїєси, однак не вихованєм карних кадр і не не створимо правдивих кооперативних організації, а лиш зробить ся мужика ще більше недовірчивим. Розвій організації не буде шов в парі з вихованєм мас народних, а в сїд за тим він прийдить ся і посылеть ся з огірченєм закид „недовірчивий мужик“.

підчинення в Ісковим командам, шоби ті в міру, як служба на се позвала, уїдїти гажистам і мужів, що повнать службу поза фронтом три днєвних різдвних відпусток. Відпустки уїдїти меть ся від 10. грудня 1917 р. до 3. сїчня 1918 року. Днїв подорожі не вчислюєт ся, як різнюж не вважаєт ся сеї відпустки авичайною відпусткою. При уїдїюванню урлоїтів брати ме ся на згляд в першій мїрі хорих жовїрів, яку пробувають в лічничих заведенєх, відак тих, які були в поли а вкїнци тих, що давно вже були в домї. Першенство мають торговї і проми словї. При жовїрїх реконвалесцентах мають лікарї осудити, чи уїдїене відпустки в сїдї за тим перерва в ліченю не вплине некорисно на їх здоровє. Пожаданім було би, шоби наша Парляментарна Репрезентация гостарала ся, шоби час різдвних відпусток продовжити, що найменше по дєнь 15 сїчня тому, що українські свята припадають по днї 3. грудня 1917 р.

— Суперзарбітовані учителі, що бажалиб обїяти посади на Волині, звольть зголосити ся письменно з докладною адресою і означенєм відносин до військо Бюро Культурної Помочи, Львів, В. Дорошенко, вул. Чарнецького 24.

— Надзвичайні Загальні Збори тов. „Сирітський Захист“ в Перемишляні відбудуть ся в пятницю дня 14. грудня о 5. евентуально о 6 год. вечером в комнатах „Української Бєсїди“. На денїм порядку: 1) Резиґнація видїлу, 2) вибір нового видїлу, 3) внески членів.

— Не збогачайте чужих асєнураційних товариств! Обезпечуйте ся в VII. воєнній позиції тільки в одинокім українським товаристві обезпечє на житє „Карпатя“ у Львові, вул. Руська ч. 18. Нехай зиск з посередництва в VII. воєнній позиції збільшить українську економічну силу.

— Кредит для мїст на апровізацію Галицьке воєне завдење кредитове одержало повідомленє, що міністерство скарбу рескриптом з дня 23. падолиста уповажило його до давани мїським громадам в Галичині кредиту на цілі апровізації. Той кредит буде опроцентований на 4% і має бути звернений безосередно по оборотї спожитого артікулу, закупленого з того кредиту, с-бо після прозажі того артікулу, а найпізїйше в рік по одєжаю кредити. Галицьке воєне завдење кредитове буде давати ті кредити на основі внесєня громад, в якім має бути докладно означена цілі кредиту, товари, які мають бути закуплені, та час, в якім громада сподїєт ся товар розпродати.

— Замиканє водопроводів у Львові. З приводу втрачєваня води мешканцями у Львові, які випускаючи воду, думають, що таким чином здержать домашні інсталяції перед змерзненєм, обуває із збірників центрального водопроводу богато води, потрібної для господарських, шпитальних цілій і на случай огню. З тієї причини управа мїста поручила від дня 6 грудня с. р., шоби вчаснїйше замиканє, центральний водопровід і наслідком того буде доплив води здержаний від год 8. вечером.

— Легітимації першенства. Управа мїста видавати буде окремі легітимації для вагітних і кормлячих матерій, шоби удекшити їм доступ до апровізаційних склєпів і не виставляти їх на вижиданє серед снїгу і морозу. Легітимації, означєні назвою першенства, видавати буде бюро видачі карт на основі лїварського свідочєств. Близшї подробиці подасть комунікат мїськлого господарського уряду.

— Рїздвні фєрї у львівським університеті. З приводу неадекватности сїлькости палєва ректорат львівського університету зарядив на основі ро порядку міністерства прєсвїти, шоби сєгорїчні фєрї рїздвні тривали від 15 грудня 1917 до 27 сїчня 1918 включно.

— Обєзпечєнє в воєнній позиції подїяє в тім, що підписчик замість готївки обезпечє собі на випадок дожити або родині на випадок авчаснїшої смертї облігації воєнної позички. Ся форма підписки воєнної позички для підписчика найкориснїйша через те, що підписчик за малу щорїчну премїю може забезпечити собі високу суму в облігаціях воєнної позички і для держави найвїднїйша вона через те, що як найшнїші круги населєня за малу щорїчну премїю можуть брати участь в підїї уваню високої суми воєнної позички. Таким чином обезпечєнє в воєнній позичці се найліпша лїокація капїталу. В справі позички і в інших товариствах обезпечуватись та найкориснїйші умоги обезпечєнє має тільки ц. к. австрїйський війсковий фонд вдів і сиріт. Всякі інформації уїдїлює Товариство в Красєім Бюрі для Східної Галичини (Вїдїля воєнних обезпечєнє) у Львові, ул. Словацького 16.

Офєнзива у Фляндїї і в Італї.

Урядово повїдомляють з дати 6. грудня: З західного фронту: На пїдєнь і на нївдєнний захід від Мєсуєвєс здобули нашї війська англїйські роєї і посунули ся аж поза дорогу що веде в Варайте до Камбре. Ворог пїдїв ся на височині на півнїчїна сїд від Flamirga. Ми посунули свої 10 кілометрів широкї лінії на 4 км вперед. Пїдчас відвороту ворог, о сїлькї дозволив час, нишєв обєлі пївєнєм і висаджуванєм. — Страти, які ворог потерпїв у послїдних днїях, головнїо в лїсі Вєрїєл, є незвичайно високї. Число призєдєних з битви від Камбре полонєних зросло на бїльше 9000, дєбача в гарматах 148, скоро трїлах 716.

З італїйського фронту: Переведєний днє 4. с. м. наступ групи війск поп. маїшалка Конрада на Сїмох Громадах принїс великі успіхи. Австро-угорські війська здобули сильні тїлє, становища в горах Мєлєтта і уїдїржали ся протї кількох протинаступів. Нїмєцька артилерїя спївїдала в боротьбах. Дотепер полонєно 11 000 італїйцїв і здобуто 60 гармат.

ОПОВІСТКИ.

Субота, 8 грудня 1917.
Нїмї: греко-кат.: Клімента і Пет. — римо-кат.: Н. З. Пр. Д.
Зїктїра: греко-кат.: 27. Н. по Сом. римо-кат.: 2. Н. Адвєлт.

І в суботу, дня 8 грудня 1817. точно о 6 год. вечером відбудуть ся сїодїни членів „Академіяна Громада“ в лїокалі товариства, ул. Бєж Ермольєво (Панська) 11. А. На порядку денїм справа „Прєсвітїного Кружка“. Просїть ся о численну участь. Гостям радї! — Вїдїл.

І Видавничє Товариство „Українська Літературна Сварбілиця“, стоваришенє зарєєстрованє з обєзженою порукою у Львові (вул. Рувоського 22) ставить собі за мету видавати бібліотеку для доростаючої мододїжї й кличе всіх громадян; у свої члєни задля підмоги доброму дїлу, Члєнський уїдїл 20 К., внесєнє 4 К. Перший уїдїл має бути сплєчений у цілости разом із вплисом, дїльшї—довільними ратами. На бїжанє висїлають ся члєнські заявї і чєки для висїлки грошїй. Грошї треба посилати до Тов. Взаїмного Кредиту „Днїстер“ на шадїнчу книжочку ч. 10.700 Дирєкція: Юрїй Руднїцький, Д. р. Микола Чайкоєський.

Зї школи ім. Бориса Грінченка у Львові. За старанєм і примїром Вп. пана, Леонтїна Добрянського, начальника кондукторів, і при помочи п. Михайла Тєачнїа зложили на школу ім. Бориса Грінченка збірною пушкями отсі панове кондуктори в коронах і сотиках: нач. кондукторів Вп. п. Леонтїн Добрянський 80, Михайло Тєачнї 18, Свїжук Микола 934 Слобода Володимир 1355, Білєцький Тєодор 1255, Мєльнїк Іван 759, Лїсковацький Олексїндєр 815, Сєлїг Маркус від себе 10, Ганкевич Осип 2252, о. Гумєнєк від себе 4, проф. Грегоринський від себе 2, разом 194 К. 84 сот.—При нагодї загальних зборів „Сокола III“ днє 18. падолиста с. р. зложили на ту саму цілі ті Вп. пп. добродїї в коронах: Лучєчко 5, Буфан Микола 10, Кобзар Микола 10, Чорнїй Андрїй 5, Халїй Роман 5, Тисовський Василь 2 Гїйоха Дамян 2, Москалюк Володимир 2, Ковак Яків 4, Кїмка Матвій 5, Москалюк Марїя 2, Каос Стефан 10, Сопрун Ілїя 3, Гавнїко Мєхїло 10, 10, Надрїчний Тєодор 10, Корєвба Гїгорїй 1, Соротюк Гнат 2, Бурка Михайло 5, Кляон Гїгорїй 4, Грєнь Іван 10, Карабїн Тєодор 5, Бєрбєха Тимофїєй 5, п. Муанїкова в доньками 2, п. Харкевичєва 1, п. Лукїяновичєва 1, п. Раїїєна Оєлена 4, Харкевич Володимир 1, Гавур Михайло 2, п. Дамїк Марїя 4, Гнатюх Стефан 4, п. Олєга Долганїана 2, Лїсковацький Олексїндєр 2, Півєнь Тєодор 10, п. Агафїя Мартїнюк 1, п. Долганова 2, о. Спїтковський 2, Долган Дмїтро 2, инші члєни „Сокола III“ 26; разом 183 К. Крім сєго надїслав почтою о Іван Парасович з Гїйча 10 К., Андрюшкїє Володимир 1 К. — Зї сї щєдїї дари на так хосєнну цілі складаєв Управа школи в іменї учащючої мододїжї шкільної сердєчне „Спасїбг“. Микола Пєтрїв, управлєтєль.

Складайте всі ощадности на 7 позичку воєнну!

За малий гріш

можна

забезпечити будучність свою і своєї родини, а заразом причинити їй до скорого, побідного закінчення війни через забезпечення на випадок смерті і дожиття в VII. воєнній позичці

В Ц. К. австрійським військовим фонді для вдів і сиріт

у Львові, ул. Словацького 16, партер.

Обезпечити оя може кожний мушкетер або жінка, військовий або цивільний в віці від літ 15 до 60 на протяз 9 до 20 літ.

До висоти **5000 К.** без лікарських оглядин.

Обезпечення виконує на основі умови з ц. к. Фондом ц. к. уприв. Товариство забезпечень австр. „ФЕНІКС“ у Відні.

Усіх положень уділяє радо і безплатно Бюро ц. к. Фонду для вдів і сиріт (Відділ забезпечень) у Львові, Словацького 16.

395 28-45

ОГОЛОШЕННЯ.

ТЮТЮН ФЕДЕРА
 годі добути, а курити хоче ся; тому поручаю знаменитий „Egalit“ так званий „Табакон“, виробний пакет вощуна 40 сот. Включити відступство у перофумерії
 Львів, Синіусна ч. 7.
 456 2-10

-Переробляє капелюхи-

також футряні
М. ТОПОЛЬНИЦЬКА
 Львів, вул. Коперника ч. 1.
 214 (над аптекою Миколая). 2-10

Замовлення з правіниці приймає і скоро виконує!

ДЯК нежонатий, вільний від війська, шукає місця. — Ласкаві зголошення з поданням умов приймає в чужині о. І. Новосад — Львів, вул. Мучна ч. 8. 483 3-3

Найновіша збірка новел М. ЯЦКОВА.

„ДАЛЕКІ ШЛЯХИ“
 Львів, 1917, 8°, портрет + 98 стор. Цна 2 К. Понятно видано твори класиків Гете, Шіллера і Пушкіна.
 Замовляти: ВСЕСВІТНА БІБЛІОТЕКА до рух п. Івана Кадзювича в Бориславі. Порто ввч. 30 с. пор, 60 с. 361 5-10

Філія Краєвого Товариства Господарського „Сільський Господар“ в Ужові
 пошукує 495 2-2
 Урядники до провадження канцелярії працюють порядч. Платня після умови. Зголошення слати до філії.
 Нагурський Іван голова. о. М. Тисовик секретар.

Панночка, донька священика, шукає у Львові, близько головної пошти помешкання з харчом від 1. січня 1918 Зголошення: Дверник почта. 491 1-2

Конципієнт з однорічною практикою приймає сейчас посаду у адвоката. Зголошення з умовами приймає: В. Б. в Тисьмениці. 450 1-1

Відтяти і післати на адресу: „КАРПАТІЯ“ Товариство взаїмних забезпечень на житє і ренти у Львові, ул. Рубоша ч. 18.

Місце зголошення: _____ Число внеску: _____ Число поліси: _____ 495 1-5

ВНЕСОК на обезпечення воєнної позички.

I. а) Імя і навішко особи, що має обезпечити ся? б) ЄІ внаме? в) Точна адреса? г) Коля і де роджена?	а) _____ б) _____ в) _____ г) _____
II. а) Чи особа, що має обезпечити ся, воєсім здорова? б) Які недуги перебула протязом послідних 10 літ? в) На яку недугу хорув тепер? (недуги або скалічення). г) У котрого лізари або в котрім шпитали тепер лічать ся? д) Чи була в сі родині случаї сукіт, або інших підячих вглядно вправд. недуг?	а) _____ б) _____ в) _____ г) _____ д) _____
III. На яку суму обезпечуєт ся?	ном варт. VII австрійської 5% воєн. вільної від оподаткованих амортизаційної позички.
IV. а) По кількох літах має ся безумовно перестати платити премії? По 15, 20, чи 25 літах? б) Як має ся платити премії почавши від другого року обезпечення? річно, піврічно, чи чвертьрічно?	а) _____ б) (1/2, 1/4) річно.
V. Чи не відкинено внеску на житєне обезпечення особи, що має обезпечити ся? коли і в якій Товаристві?	_____
VI. Чи обезпечена особа повинь військову службу: а) у внутрі краю? б) в сталній області? в) на фронті, в операційнім терені при армії в полі? г) в яким характері службовім? д) при яким роді оружя?	а) _____ б) _____ в) _____ г) _____ д) _____

Як задаток вложено к _____ Полісу викупить Пан Вані _____ в _____
 1. Стверджує своїм підписом, що на остиваємі мені питаня відповіла оосновно і правдиво. 2. Відомо мені, що обезпечення є неважним в случаю подання неправдивих даних про стан здоров'я обезпеченого. 3. Услія обезпечення, як також дозвняючі додаткові услія обезпечення воєнної позички я прийняв до відома.
 Підпис особи, яка має обезпечити ся: _____ Підпис обезпечуючого: _____ Підпис вступника Товариства: _____
 дня _____ 1917